

Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Integrovaná střední škola stavebních a řemeslných oborů a Učiliště,
Liberec II, Truhlářská 3/360**

Adresa: Truhlářská 3/360, 460 01 Liberec

Identifikátor školy: 600 170 608

Termín konání inspekce: 21., 22., 30., 31. březen a 1. duben 2005

Čj.:	H5 - 1028/05-3413
Signatura:	Oh4gy542

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Integrovaná střední škola stavebních a řemeslných oborů (dále jen ISS) a Učiliště Liberec je příspěvková organizace. Zřizovatelem školy je od 19. ledna 2004 Liberecký kraj. Škola sdružuje Střední odborné učiliště (dále jen SOU), Střední odbornou školu (SOŠ), Učiliště (U), Středisko služeb školám, Domov mládeže (DM), Školní jídelnu.

V letošním školním roce má škola celkem 847 žáků ve 35 třídách. Ve SOŠ se 313 žáků vzdělává ve čtyřletých studijních oborech 37-41-M/006 Provoz a ekonomika dopravy a 64-42-M/027 Management ve stavebnictví.

Ve Středním odborném učilišti se připravuje na budoucí povolání celkem 534 žáků ve 22 třídách. Jsou vyučovány tříleté učební obory 23-51-H/001 Zámečnick, zámečnice, 23-66-H/001 Mechanik opravář, 23-66-H/004 Mechanik pro kolejová vozidla, 28-56-H/001 Elektrotechnik – sdělovací a zabezpečovací technika, 26-52-H/004 Mechanik elektrotechnických zařízení, 33-56-H/003 Truhlář-dřevěné konstrukce, 36-64-H/001 Tesař, 36-52-H/001 Instalatér, 36-57-H/001 Malíř, 36-67-H/001 Zedník, 23-68-H/001 Automechanik, 26-57-H/001 Autoelektrikář, dvouleté obory 36-37-H/502 Stavební výroba a 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních (denní nástavbový).

Ředitelství školy a Domov mládeže jsou v Truhlářské ulici. Teoretická výuka i odborný výcvik jsou soustředěny v areálu školy v ulici Letná, odborný výcvik elektrooborů na detašovaném pracovišti v Horské ulici.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání ve vybraných všeobecně vzdělávacích a přírodovědných předmětech (český jazyk a literatura, občanská nauka, fyzika), odborných elektrotechnických předmětech a předmětech informačních technologií (elektronika, elektropříslušenství, elektrické stroje a přístroje, sdělovací technika, informační a komunikační technologie, práce s počítačem, práce s osobními počítači), odborných předmětech kovoobráběcího a dřevoobráběcího zaměření (odborné kreslení, materiály, technologie, strojnictví) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vybraných učebních oborů SOU (23-51-H/001 Zámečnick, zámečnice, 23-66-H/001 Mechanik opravář, 23-66-H/004 Mechanik opravář – kolejová vozidla, 28-56-H/001 Elektromechanik – sdělovací a zabezpečovací technika, 26-52-H/004 Mechanik elektrotechnických zařízení, 33-56-H/003 Truhlář – dřevěné konstrukce, 36-64-H/001 Tesař
- průběhu a výsledků vzdělávání ve výše uvedených předmětech a oborech
- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání v odborném výcviku učebních oborů 23-51-H/001 Zámečnick, zámečnice, 33-56-H/003 Truhlář – dřevěné konstrukce, 36-64-H/001 Tesař, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- průběhu a výsledků vzdělávání v odborném výcviku vybraných skupin v předchozím bodě uvedených oborů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků pro dané obory a předměty

Ve sledovaných oborech vyučuje celkem 42 pedagogických pracovníků včetně ředitele školy. Z 31 učitelů všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů je jich 22 odborně kvalifikovaných pro výuku ve střední škole. Z devíti učitelů bez odborné kvalifikace si tři již kvalifikaci doplňují studiem pedagogických věd, čtyři mají středoškolské vzdělání.

Z jedenácti učitelů odborné výcviku nemají požadovanou odbornou kvalifikaci tři vyučující.

Organizace činnosti a provozu školy (vůči zaměstnancům)

Základní směrnici pro práci zaměstnanců školy je Vnitřní organizační řád, jasně vymezující předmět a organizaci činnosti, organizační schéma, kompetence a pravomoci jednotlivých středisek a funkcí. Směrnice je inovovaným, ale propracovaným dokumentem. Některé v něm uváděné pojmy však již nejsou aktuální (např. „školský úřad“). Delegování pravomocí je funkční.

Pravidelně jsou svolávány porady vedení na které navazují porady učitelů. Zápisy podávají dostatečně podrobné základní informace o obsahu jednání, obsahují relevantní informace, úkoly jsou termínované a adresné. Jejich plnění je kontrolováno.

Přenos potřebných informací je bezproblémový a efektivní – učitelům teoretických předmětů pomocí nástěnky ve sborovně a intranetem do kabinetů, učitelům praktického vyučování přes zástupce ředitele a vedoucí učitele. Zaměstnanci DM jsou informováni telefonicky nebo osobně.

Ve škole pracuje pět předmětových komisí (přírodovědných, společenskovedních, odborných předmětů). Pracují neformálně a operativně. Jejich členové se scházejí průběžně, 2 –5x během školního roku. Frekvence schůzek je vyhovující. Zabývají se sledováním plnění osnov, aktualizací obsahu učiva včetně sledování mezipředmětových vztahů, obsahem a realizací zkoušek, navrhuje inovaci a doplnění učebních pomůcek, úpravy osnov a učebních plánů, aktualizaci učiva, spolupracují při činnostech nad rámec výuky. Práci předmětových komisí lze doložit konkrétními písemnými výstupy. Zápisy postrádají údaje o přítomnosti jednotlivých členů, adresné zodpovědnosti a kontrole plnění stanovených úkolů.

Z konkrétní výuky sledovaných předmětů v humanitních předmětech (český jazyk a literatura, občanská nauka) však vyplynulo, že v některých aspektech schází koordinace mezi vyučujícími uvnitř jednotlivých předmětů (například vymezení učebních pomůcek nebo sjednocení požadavků na kontrolní slohové písemné práce).

Systém vedení a hodnocení zaměstnanců

Každý zaměstnanec školy má písemně stanovenou pracovní náplň. Stejně tak jsou stanovena kritéria hodnocení. Hlavní úkoly jednotlivých středisek jsou stanovené v „Plánu činnosti na školní rok“. Plnění je průběžně kontrolováno. Kontrola vzdělávacího procesu se opírá o hospitační činnost ředitele a jeho zástupců, zjištění jsou projednávána na poradách. Přijímaná opatření jsou účinná a mají pozitivní vliv na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu. Plánování v oblasti lidských zdrojů je funkční. Při přidělování úvazků vedení školy preferuje kvalitu vzdělávání, důsledně vychází z dosaženého vzdělání pedagogů, jejich odborných znalostí, dovedností a zkušeností, dbá na doplňování zákonem předepsané odborné kvalifikace učitelů.

Další vzdělávání pedagogů ze strany vedení školy je v rámci finančních možností podporováno. Z organizačních důvodů jsou upřednostňovány krátkodobé vzdělávací akce.

Začínající a nekvalifikovaní mají ústně jmenovaného uvádějícího učitele. V letošním školním roce nově nastoupil kvalifikovaný učitel fyziky, který byl ale sedm let mimo školství. Sedmiletá pauza je velká, bylo by vhodné i jemu zajistit zkušeného uvádějícího učitele.

Úroveň personálních podmínek je velmi dobrá. Kladně ovlivňuje vzdělávání žáků umožňuje realizovat sledované vzdělávací programy.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Prostředí, prostory a vybavení školy pro výuku oborů podle předmětu inspekce

Teoretické vyučování i odborný výcvik sledovaných kovoobráběcích a dřevoobráběcích učebních oborů jsou zabezpečovány v areálu školy v Letné ulici čp. 90 – čtvrť Staré Pavlovice, elektrotechnických oborů na odloučeném pracovišti v ulici Horská č. 165 – okrajová čtvrť Kateřinky. V areálu školy k dispozici 30 učeben teorie (z toho 6 odborných – tři počítačové, jazyková a učebna pro výuku fyziky) a celkem 30 dílen (11 pro dřevoobráběcí a 9 pro kovoobráběcí obory). V Kateřinkách je 5 dílen.

Úroveň učeben pro teoretické vyučování strojírenských oborů byla rozdílná. Od velmi pěkných, vybavených novým žákovským nábytkem až po strohé a nepodnětné, s poškozenými lavicemi, podlahovými krytinami a nátěry dřevěných konstrukcí. Některé nainstalované vitríny nebyly využity, nebo jejich obsah nepodporoval aktuálně probíranou látku. Zastínit bylo možno pouze některé třídy. Nedostatkem byla chybějící promítací plátna ve většině navštívených tříd a výskyt tabulí se značně poškozeným bílým plastovým povrchem. Didaktická technika byla funkční, většinou stabilně zabudovaná. Její využívání v průběhu inspekce bylo účelné.

Kmenové učebny, ve kterých probíhala sledovaná teoretická výuka elektrotechnických předmětů, byly většinou vybaveny novým nábytkem. Prostředí učeben v době inspekce působilo anonymním dojmem, nebylo příliš odborně podnětné ani estetické.

Pro výuku fyziky byla ve škole vybudována specializovaná odborná učebna. Její prostředí nebylo v době inspekce esteticky příliš podnětné (dle ředitele školy je část budovy, ve které je učebna umístěna, před malováním). Učebna je pro vyučovaný počet žáků dostatečně prostorná, světlá s možností zastínění a vybavená běžným školním nábytkem. Jeho rozmístění není z hlediska potřeb výuky optimální – první lavice jsou přiřazeny přímo k demonstračnímu stolu což žákům omezuje výhled na tabuli. V učebně je instalována funkční audiovizuální technika a jsou v ní umístěny pod uzamčením nebo volně názorné pomůcky a potřeby pro realizaci laboratorních cvičení a demonstračních pokusů. Nově byly zabudovány elektrické rozvody. Do učebny mají žáci přístup pouze v doprovodu vyučujících, přes to však dochází dle jejich vyjádření k postupné devastaci stávajícího vybavení, časté jsou ze strany žáků projevy vandalizmu. Vybavení odborné učebny je na úrovni, která umožňuje v základní míře realizovat vzdělávání s potřebnou názorností, vzhledem k finanční náročnosti pomůcek je však obnovováno pouze v omezeném rozsahu. Materiálně-technické podmínky pro výuku fyziky jsou na velmi dobré úrovni.

Škola disponuje výpočetní technikou na velmi dobré úrovni. Pro její další využívání má vytvořeny výborné předpoklady, dané zavedením počítačové sítě do všech učeben, kabinetů a kanceláří s možností přístupu na internet. Členové pedagogického sboru mají k dispozici přenosné počítače, které mohou v každé učebně připojit do počítačové sítě a jako monitor využít velkou obrazovku televizního přijímače. Pro vlastní výuku předmětů výpočetní techniky slouží dvě učebny, jejichž vybavení je podobné – dvanáct žákovských počítačů a počítač pro učitele. Ve starší učebně s nepříliš vhodným nábytkem bylo v době inspekce

ponecháno i další nepotřebné či nefunkční přístrojové vybavení. Prostředí nebylo příliš estetické, obsahovalo však řadu informací o informačních a komunikačních technologiích. Ani v novější učebně nebylo příliš podnětné prostředí, nevhodné byly používané židle. Třetí počítačová učebna je využívána pro výuku předmětů ekonomického charakteru – nácvik psaní všemi deseti, účetní programy apod. Používané programové vybavení školy je standardního typu v případě operačního systému i aplikačního software. Ten umožňuje práci s textem, tabulkami i grafikou a je také používán jako doplněk výuky některých předmětů nebo jako prostředek pro testování vědomostí žáků.

Namátkově kontrolovaný antivirový program na některých počítačích obsahoval staré neaktuální virové bázové soubory.

Učebnice jsou žákům zčásti zapůjčovány, nebo vhodné tituly doporučeny. Pro vlastní přípravu na výuku mají všichni učitelé dostatek materiálů – knihy a odborný tisk. Uvedenou literaturu mají umístěnou v kabinetech, na dílnách a v příručních knihovnách.

V dílnách je pro skupiny žáků připraven dostatečný počet pracovních míst. Rukodělné jsou dostatečně prostorné, světlé, dobře vybavené nástroji a pracovními stoly. Rovněž dílny pro strojní obrábění dřeva i kovů jsou prostorné, čisté, vybavené potřebnými obráběcími stroji a nástroji. Na pracovištích jsou umístěny nástěnky s informačními materiály, prospektovou dokumentací a nástěnnými obrazy s odbornou tematikou. Pro některé tematické celky jsou využívány trojrozměrné demonstrační panely.

Estetická úroveň dílen a pracovišť byla rozdílná. Některá kovoobráběcí pracoviště měla v době inspekce nevhodně umístěný tyčový materiál, brusné kotouče a na skříních různé materiály a předměty (i v dílnách pro ruční opracování dřeva).

Úroveň materiálních podmínek pro výuku vybraných předmětů sledovaných oborů je průměrná.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Realizace vyučovaných oborů podle předmětu inspekce

Sledované obory jsou vyučovány v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě. Inspekce zjistila, že učební plán oboru 26-52-H/004 Mechanik elektronických zařízení byl vedením školy upraven nad rámec povolených tolerancí. Předmět základy elektrotechniky je vyučován pouze s dotací 4,5 hodiny týdně, ačkoliv minimální dotace byla MŠMT stanovena na 5 hodin týdně. Dále bylo zjištěno, že u oboru 36-64-H/001 Tesař je předmět český jazyk a literatura v prvním ročníku vyučován pouze jednu hodinu týdně. Celková týdenní dotace předmětu za studium je tím o jednu hodinu nižší, než je povolené minimum (namísto šesti pouze pět hodin).

Ve škole v současné době nestudují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Povinná základní dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Vedením školy je plnění osnov i vedení dokumentace průběžně kontrolováno, zjištěné nedostatky jsou ihned odstraňovány. Závažné nedostatky nebyly inspekcí zjištěny.

Organizace vzdělávacího procesu školy (vůči žákům)

Dle předloženého rozvrhu hodin a přestávek vyhovuje maximální stanovený počet hodin teoretických předmětů v jednom dni i délka přestávek současně platnému právnímu předpisu.

Týdenní počet hodin teoretické výuky v každém ze sledovaných učebním oboru stanovený rozvrhem hodin souhlasí s učebními plány schválenými ředitelem školy pro školní rok 2004/2005 a nepřekračuje hranici 33 vyučovacích hodin za týden. Z hlediska pedagogického a psychohygienického není sestavení rozvrhu optimální – častěji se v něm objevují dvouhodinové bloky nebo jsou dvě hodiny stejného předmětu s dvouhodinovou týdenní dotací vyučovány ve stejný den.

V jednom případě (třída 1 AEZ) byl v předloženém rozvrhu hodin uveden šestihodinový blok předmětu Základy elektrotechniky. Výuka probíhá na detašovaném pracovišti, kde se funkčně prolíná s praktickým vyučováním.

Řády odborných učeben jsou zpracovány, v učebnách v době inspekce však nebyly vyvěšeny.

Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy se k žákům a jejich zákonným zástupcům dostávají průběžně hlavně prostřednictvím žákovských knížek a třídních schůzek, v případě problémů jsou zákonní zástupci žáků neprodleně písemně kontaktováni a zváni k jednání do školy. Ne vždy byla v náhodně vybraných žákovských knížkách zaznamenána veškerá klasifikace.

O své činnosti škola informuje též prostřednictvím www stránek, kde každoročně zveřejňuje i svou výroční zprávu. Část informací dostávají žáci pouze ústní formou od vyučujících, v písemné podobě se na chodbách školy vyskytují méně. S novelizovaným školním řadem, platným od 1. února 2005 a zveřejněným na přístupném místě, byli žáci okamžitě a prokazatelně seznámeni. Nově zavedený intranet v době inspekce žáci nevyužívali. Optimální pro žáky není ani umístění studijního oddělení v budově ředitelství vzdálené od školy cca 30 minut chůze.

Průběh a výsledky vzdělávání ve všeobecně vzdělávacích předmětech český jazyk a literatura, občanská nauka

Hodnocení kvality výuky uvedených všeobecně vzdělávacích předmětů vychází z devíti hospitovaných hodin u pěti pedagogů. Všichni jsou odborně kvalifikovaní pro daný typ školy.

Učivo bylo probíráno v souladu s učebními osnovami. Proporcionální rozložení jednotlivých témat v občanské nauce nebylo u jednoho z vyučujících vyvážené. Literární poznatky jsou koncipovány většinou na základě chronologického vývoje oproti žánrovému pojetí látky. Ze zhlédnutých hodin bylo zřejmé, že na vyučovací jednotky byly učiteli připravené, zejména po obsahové stránce. Učivo bylo předáváno po věcné i odborné stránce vcelku správně. Někde se objevily terminologické nepřesnosti, které žáci ani nepostřehli a danou problematiku zásadně jinam neposunuly. S tématem hodin byli žáci seznámeni. Výukové cíle nebyly vždy konkretizovány, i když z průběhu hodin vyplynulo, že náročnost látky byla přiměřená aktuálnímu stavu tříd. U jednoho byť kvalifikovaného učitele se v navštívených vyučovacích jednotkách projeví nedostatky v použitých metodách a formách práce i opomenutí některých didaktických zásad výuky.

Naplněním výukového cíle, přehlednou stavbou i jasnými pokyny byly charakterizovány dvě hodiny občanské nauky. Role učitele jako organizátora výuky při prezentaci žákovských projektů byla vyvážená. Vytvoření podmínek pro diskusi bylo promyšlené. Vliv na efektivitu vyučování mělo pouze minimální hodnocení. Ve druhé hodině si aktivita žáků zasloužila větší materiální podporu. Ostatní zhlédnuté hodiny byly vedeny výhradně frontálním způsobem, většinou s dominantním projevem vyučujících. V hodinách byli žáci zapojováni do výuky pouze uzavřenými otázkami, na které většinou jednoslovně odpovídali. S namnoženými materiály pracovali individuálně bez využití jakékoli formy kooperace. Školou zapůjčené starší učebnice žáci ve výuce nepoužívali a také je většinou nenosili. K opravě jazykového testu nebyly k dispozici normativní příručky. Využitím zpětného projektoru byly některé

hodiny občanské nauky více dynamizovány, zjednodušilo se zadávání písemného opakování. Žákům byl usnadněn zápis do sešitů, i když pro některé ze vzdálenějších míst byl přenášený text z fólie obtížně čitelný. Pokud výuku nepřerušilo zvonění, shrnutí probraného učiva až na dvě výjimky provedl v závěru hodin pouze vyučující, příležitost k zpětné vazbě žáci nedostávali.

Vstupní motivace se nejčastěji omezovala na seznámení žáků s programem hodiny. V některých sledovaných vyučovacích jednotkách byla evokace minulé látky nápaditější (referát, literární křížovka), někde probíhala formou ústního nebo písemného opakování. V průběhu jen několika hodin byla látka vhodně aktualizována a žáci navazovali na své zkušenosti. Ve výuce z oblasti literární historie učitelky uplatňovaly mezipředmětové vztahy. Klasifikace na základě ústního zkoušení byla zdůvodněna pouze dílčím způsobem, s kritérii hodnocení testů nebyli žáci před opravou seznámeni. Pouze někteří vyučující průběžně chválili a oceňovali žáky za splněné úkoly. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využíváno.

Poznámky v sešitech si žáci vedli s různou úrovní grafického zpracování, vyučující je kontrolovali nejčastěji při zkoušení nebo při opravách pravopisných cvičení. Klasifikace v žákovských knížkách nebyla zaznamenávána průběžně. Kontrolní slohovou práci stanovenou na školní rok a opravenou se všemi náležitostmi měla k dispozici pouze jedna vyučující českého jazyka. Pedagogové většinou ve svých verbálních projevech respektovali spisovnost, výrazné potíže se spisovnými formulacemi měl pouze jeden učitel.

Výuka probíhala v přátelské atmosféře. Žáci většinou respektovali pokyny vyučujících. Komunikace od učitele k žákům odpovídala zvoleným metodám výuky, které však dávaly žákům jen malý prostor k vyjadřování svých názorů. Celkově v hospitovaných hodinách scházelo více činností, které by žáky vedly k vytváření klíčových kompetencí, především k účelnému využívání různých zdrojů informací a rozvoji komunikativních dovedností.

Celková úroveň průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve všeobecně vzdělávacích předmětech český jazyk a literatura, občanská nauka byla hodnocena jako dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice

Předmět ve škole vyučují tři učitelé, jejichž odborná kvalifikace se ve výuce pozitivně odrazila ve věcné a odborné správnosti výuky, která byla sledována v prvním až třetím ročníku vybraných učebních oborů u všech vyučujících.

Obsah výuky ve všech zhlédnutých hodinách vycházel z MŠMT schválených osnov, které mají učitelé rozpracovány formou časově tematických plánů. Možnost realizace laboratorních cvičení v nich není zaznamenána. Probírané učivo vždy navazovalo na předcházející témata. Hodiny byly vyučujícími velmi dobře připravené a promyšlené co do obsahu učiva i vhodně volené a různorodé materiální podpory výuky (kopírované texty, učebnice, tabulky, schémata, demonstrační pomůcky apod.).

S jedinou výjimkou probíhaly v odborné učebně fyziky, která kromě podnětnosti pro výuku umožnila pedagogům i účelně využít v učebně instalovanou didaktickou techniku a řadu názorných pomůcek. Vzhledem k uspořádání učebny však žáci v prvních lavicích špatně viděli na tabuli.

V naprosté většině byla výuka vedena frontálně s úvodním opakováním, výkladem nové látky a krátkým závěrem někdy bez dostatečně účinné zpětné vazby. Na velmi dobré úrovni byla celkově úvodní i průběžná motivace žáků hlavně příklady z praxe, využitím mezipředmětových vztahů, názorných pomůcek a realizací demonstračních pokusů, méně se pracovalo s chybou. Pokud byli žáci v úvodní části hodiny klasifikováni, vždy jim bylo

hodnocení zdůvodněno, většinou však byly hlavně správné odpovědi žáků pouze jednoslovně glosovány. Sebehodnocení využíváno nebylo.

Tempo výuky bylo ve sledovaných hodinách přiměřené, vyučující žákům předávali informace zřetelně a srozumitelně, ne vždy však bylo jejich vyjadřování spisovné. Vysokou efektivitou a činnostním pojetím vyučování se vyznačovala mimořádně zdařilá hodina ve třídě 2TM, ve které žáci dokázali teorii dobře aplikovat na praktických příkladech. Většina ostatních se vyznačovala častým střídáním činností, které žáky aktivizovalo. Někde však bylo dominantní postavení učitele natolik výrazné, že převládala jednosměrná komunikace od učitele k žákovi, jejich možnost diskutovat a vyjádřit svůj vlastní názor tím byla potlačena což vedlo k pasivitě a malému zájmu o výuku. Komunikativní dovednosti žáků nebyly v dostatečné míře rozvíjeny, často učitelům stačily na jejich dotazy jednoslovné odpovědi. Základní informace o probíraném učivu si žáci sami zaznamenávají do sešitů. Přes to, že většina údajů je zaznamenávána průběžně též na tabuli, vyskytují se v sešitech žáků obsahové chyby. Jejich výskyt byl menší ve třídách, kde jsou vyučujícím sešity pravidelně kontrolovány (1TR, 2TR, 3TZA).

Hodiny probíhaly v příznivém klimatu, učitelé a žáci se vzájemně respektovali. Žáci jsou klasifikováni průběžně, jejich znalosti jsou ověřovány ústní i písemnou formou.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných elektrotechnických předmětech - elektronika, sdělovací technika a elektrické stroje a přístroje

Česká školní inspekce navštívila osm hodin u dvou vyučujících ve druhém a třetím ročníku tříd, kde se výše uvedené předměty vyučují.

Probírané učivo navazovalo na předcházející témata a bylo vykládáno odborně správně. S výukovými cíli žáci nebyli seznamováni, v polovině zhlédnutých hodin jim vyučující oznamovali pouze téma hodiny. Vzhledem k absenci učebnic byl zejména v elektronice a sdělovací technice kladen důraz na zápis poznatků do sešitů.

Všechny sledované hodiny proběhly frontálním způsobem většinou v kmenových učebnách navštívených tříd. Prostředí žáky nemotivovalo, v učebnách se téměř nevyskytovaly vystavené učební pomůcky, obrazy či jiné názornosti. Učitelé nepoužívali žádnou didaktickou techniku, kromě výkladu pracovali pouze na tabuli.

Na velmi dobré úrovni byla zejména výuka elektroniky a sdělovací techniky s použitím několika učebních pomůcek přinesených do třídy a ukázek různé odborné literatury knižní i časopisecké. Vyučující těchto předmětů prováděl výklad odborných věcí srozumitelnou populární formou podloženou konkrétními příklady. Vedl žáky k přemýšlení a aplikacím teorie do praxe. Snažil se o to, aby žáci pochopili problém a uměli ho vyřešit. Využíval jejich aktivity k tomu, aby své poznatky sdělili spolužákům.

Žáci měli o výuku rozdílný zájem související zejména se zvolenou metodou a formou práce i způsobem motivace. Větší pozornost žáků upoutal výklad nové látky spojený s jejím využitím v praxi.

Pravidla komunikace a slušného chování mezi vyučujícími a žáky byla dodržována. Jednání vyučujících se žáky bylo přátelské.

Podkladem pro klasifikaci jsou známky získávané většinou za krátké písemné práce. Jejich počet byl v době inspekce značně rozdílný. Někteří žáci ještě nebyli ve druhém pololetí klasifikováni. Pouze ojedinele se vyskytlo ústní zkoušení, i když žáci často dostávali prostor k vyjádření svých názorů. Jen v některých hodinách byli žáci za dobrou práci pochváleni.

Průběh a výsledky vzdělávání v uvedených odborných předmětech byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výpočetní technice - informační a komunikační technologie, práce s počítačem, práce s osobními počítači

Hodnocení výuky vychází z šesti hodin u dvou vyučujících. Realizace jejich vyučovacích hodin byly promyšlené a odborně bezchybné.

Oba vyučující se na všechny hodiny pečlivě připravovali, výukové cíle žákům neuváděli, v úvodu je seznámili s průběhem hodiny. Nároky na práci žáků byly přiměřené jejich věku a respektovali vzdělávací potřeby dané učebními osnovami a možnostmi výpočetní techniky ve škole. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Sledované hodiny proběhly vždy v jedné ze dvou učeben výpočetní techniky. Jeden z vyučujících pomocí programového vybavení poskytoval žákům možnost sledovat svou práci na jejich monitorech. Druhý učitel preferoval práci s informacemi, které měl předem napsané na tabuli. Oba měli pro výuku připravené další informace formou souborů. Učebnice v předmětu nejsou používány, zápisy žáků do sešitů jsou velmi rozdílné, stejně jako názor vyučujících na tuto skutečnost. Ne všichni žáci si i přes výzvu učitele zápis do sešitu pořizovali.

Vzhledem k charakteru předmětu se s výjimkou úvodní společné části jednalo převážně o výuku individuální, kdy vyučující chodili mezi žáky, jejich práci kontrolovali, opravovali a dokázali jim poradit. Úvodní frontální výklad nové látky byl logicky sestavený a obsahoval motivační prvky. Jednalo se však o hodně pojmů a ukázek najednou. Žáci dostávali velké množství informací, které ne všichni byli schopni použít v následné činnosti při práci s počítačem.

Zadávané úlohy podporovaly zájem žáků o předmět. Zajímavá byla práce s internetem, kde se objevil pro žáky stejný problém, jak zvládat rychlé tempo výuky.

Stanovená pravidla komunikace byla dodržována, ve vztazích mezi vyučujícími a žáky nebyly pozorovány konflikty. I když oba vyučující jednali se žáky s tolerancí, někteří jedinci nerespektovali jejich pokyny a výuce věnovali jen malou pozornost.

Odlíšný přístup v hodnocení žáků vyučujícími se projevil i v rozdílném počtu podkladů pro klasifikaci. Ne všichni žáci měli v žákovských knížkách průběžně zaznamenávanou klasifikaci.

Průběh a výsledky vzdělávání v uvedených předmětech výpočetní techniky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech kovoobráběcího a dřevoobráběcího zaměření (odborné kreslení, materiály, technologie, strojnictví)

Inspekce sledovala výuku u třech učitelů – dvou odborně kvalifikovaných a jednoho bez odborné kvalifikace.

Kvalita přípravy jednotlivých vyučujících na hodiny byla značně rozdílná – od velmi dobré a promyšlené až po pouze vyhovující. Velmi dobrá či dobrá byla příprava po stránce tématické a materiální, ve smyslu volby vhodných forem a metod vzhledem k aktuálnímu stavu tříd byly některé hodiny vyučujícími nepřipravené.

Obsah korespondoval s učebními osnovami, zásada návaznosti probíraného učiva byla vždy respektována.

Výuka probíhala v kmenových třídách – odborné učebny daných předmětů ve škole nejsou. Alespoň u truhlářů s tradičně dobrým, stabilizovaným zájmem žáků o obor by vybudování dobře vybavené učebny bylo velmi žádoucí. Učebny byly vybaveny didaktickou technikou

(zpětné projektory, nový kvalitní televizní okruh s možností napojení na počítač). Při hospitacích byla vhodně využívána. Na většinu sledovaných předmětů žáci měli školou zapůjčené učebnice, ale v hodinách se nepoužívali, novou látku zásadně žákům diktovali.

Tématicky byly sledované hodiny zaměřeny buď na výklad (technologie, materiály, strojnictví) nebo samostatné procvičování probrané látky (odborné kreslení). Výkladové hodiny se vyznačovaly frontální metodou s převažujícím monologem učitele. Úvodní motivaci věnoval pozornost jen jeden vyučující, stanovení cíle (nejen téma) a organizace hodiny neprováděl žádný z nich. Rovněž ověřování, zda a do jaké hloubky žáci rozumí probírané látce, nebylo zaznamenáno. Přestože se učitelé snažili o průběžnou motivaci poukazováním na praxi a zkušenosti získané při odborném výcviku, aktivita žáků byla nízká, učiteli nepodporovaná. Většinou čekali na povel k zapisování diktované látky. Zásadním nedostatkem byla malá názornost – učitelé pracovali bez třírozměrných pomůcek a spoléhali na odborný výcvik. Vůbec nebyla využívána metoda práce s chybou. Málo byla zdůrazňována vazba mezi kvalitou práce a dodržováním pracovní či technologické kázně.

Z titulu rozvoje aktivního učení byla lepší situace v hodinách odborného kreslení. Žáci samostatně kreslili buď podle modelů (promítání na tři průmětny) a tím si rozvíjeli prostorové vidění, nebo obkreslovali složitější celky promítané učitelem (rozvoj techniky kreslení a hlavně schopnosti číst a rozumět výkresové dokumentaci). Kladem hodin byl důraz na pečlivost a přesnost kreslení, nedostatkem nedůslednost při vyžadování vhodného kreslicího náčiní (správného, nepoškozeného, čistého). Úroveň grafického projevu žáků byla velmi dobrá, učiteli průběžně kontrolovaná a hodnocená (včetně individuálního rozboru a zdůvodnění klasifikace).

Z psychohygienického hlediska chybělo čtenější střídání činností. Tempo bylo přiměřené schopnostem žáků, verbální i neverbální projev učitelů (kromě jednoho) velmi dobrý.

Hodnocení žáků bylo dostatečně četné. Při zkoušení je využívána celá klasifikační stupnice, učitelé si vedou poznámky o tom kterou stať žák nezvládl. Při společném opakování v úvodu hodin ani při individuálním zkoušení nebylo dbáno na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Ocenění snahy o pokrok nebylo v žádné hospitované hodině zaznamenáno. Naopak v jedné hodině inspekce zaznamenala bezdůvodné snižování důstojnosti žáka učitelem. V závěru hodin neprováděl hodnocení práce žádný učitel.

Žáci dodržovali pravidla vzájemné komunikace, projevy nekázně nebyly zaznamenány.

Úroveň vzdělávání ve sledovaných odborných předmětech byla průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborném výcviku učebních oborů truhlář, tesař, zámečnick

Hospitace a kontrola povinné a ostatní dokumentace byla provedena u šesti skupin výše uvedených oborů v dílnách a na pracovištích školy. Kontrole byli přítomni příslušný učitel odborného výcviku, zčásti vedoucí učitel a zástupce ředitele školy pro praktické vyučování.

Plánování a příprava výuky vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a podmínkám je zabezpečována ve školním roce 2004/2005 ve čtrnáctidenním cyklu. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám a tematickým plánům, které jsou zpracovány jako samostatné dokumenty. Výukové cíle u všech hospitovaných skupin byly učiteli stanoveny s ohledem na složení učební skupiny a respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Vše bylo připraveno v návaznosti na předešlý tematický celek. Mezi jednotlivými ročníky byla v době inspekce zjištěna kontinuita výuky.

Hodinová dotace koresponduje s učebními plány sledovaných oborů a byla v době konání inspekce u sledovaných skupin řádně zajišťována.

Pracoviště jsou vybavena pro plnění učebních osnov hospitovaných ročníků základním vybavením. Uspořádání pracovišť, průběh a stanovené cíle učebního dne vyhovovaly zadaným úkolům.

Zahájení výuky na hospitovaných pracovištích bylo u několika skupin prováděno učiteli kontrolou ústroje z hlediska bezpečnosti práce a seznámením žáků s cílem vyučovacího dne. V menší míře bylo prováděno individuální nebo frontální opakování, chybělo opakování bezpečnosti práce.

Instruktaž k probíranému tématu byla k zadaným pracovním úkolům prováděna srozumitelně. Žákům byly zadávány individuální úkoly přiměřené jejich znalostem a schopnostem. Učitelé však opomíjeli kontrolu dodržování zásad bezpečnosti práce při vlastní činnosti žáků (vrtání bez ochranných brýlí, neupevněný pracovní oděv).

V závěru bylo u několika skupin provedeno zhodnocení s upozorněním na nedostatky, které se v průběhu učebního dne vyskytly. Organizace výuky hospitovaných oborů umožňovala žákům pracovat individuálním tempem a časový úsek učebního dne byl efektivně využíván.

Instruktaž k probíraným tématům byla u několika skupin názorná, u všech odborně a věcně správná. Motivačním prvkem u všech navštívených skupin byl především vhodný přístup k žákům a zadávání samostatných úkolů. V instruktaži i při průběžné kontrole bylo učiteli využíváno mezipředmětových vztahů s uváděním různých příkladů z praxe. Při zadávání pracovních úkolů byla respektována zásada přiměřenosti a žákům byla v průběhu jeho zpracování poskytnuta individuální rada. Při shrnutí učiva chybělo u některých skupin sebehodnocení žáků a ocenění pokroku.

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu odevzdaných výrobků. Na závěr tematických celků jsou zadávány a učiteli vyhodnocovány souborné a kontrolní práce. Způsob hodnocení je žákům oznámen před jejich zahájením.

Případné nežádoucí chování žáků bylo učiteli zvládáno zejména domluvou. Vztah žáků k výuce byl zpravidla pozitivní. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na vzájemné důvěře s respektováním osobnosti žáka a při případné diskusi připuštěna různost názorů. Komunikativní schopnosti žáků nebyly u některých skupin rozvíjeny. Žáci odpovídali jednoslovně.

Psychohygienické zásady, rozvrh učebního dne včetně pracovních přestávek a přiměřené pracovní tempo byly dodržovány. Pracovní doba byla efektivně využita. Rozpis žáků do skupin byl v souladu s právními předpisy.

Hodnocení žáků je prováděno v dostatečné míře, zaznamenáno v denících evidence odborného výcviku a žákovských knížkách.

Žáci třetích ročníků nemají pro práci na obráběcích strojích v oblasti bezpečnosti práce vžitě návyky o ústroji pracovníka a používání ochranných pomůcek.

Celková kvalita vzdělávání v odborném výcviku má průměrnou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých ročnících používá škola běžných forem, jejichž výstupem je standardní klasifikace. Důležitým srovnávacím ukazatelem je účast a umístění žáků školy na soutěžích odbornosti. Výsledky jsou projednávány na pedagogických radách. Systematické zjišťování a analýza však prováděny nejsou.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání vymezené předmětem inspekce jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekční činnosti byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Prevence sociálně patologických jevů“. Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá, má vypracovaný preventivní program, do aktivit prevence jsou zapojeni i ostatní pracovníci školy. Někdy chybí mechanismy a nástroje pro řešení akutních případů. Přesto jsou negativní jevy řešeny bez zbytečných průtahů a vhodným způsobem.

Celkové vyhodnocení bude zpracováno do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina rady Libereckého kraje č.j. ZL-3/04-Š ze dne 19. ledna 2004
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, školských zařízení a předškolních zařízení č.j. 33 990/2003-21 ze dne 23. ledna 2004
3. Vnitřní organizační řád ISS stavebních a řemeslných oborů a Učiliště platný od 31. ledna 2005
4. „Školní řád“ schválený ředitelem školy, platný od 1. února 2005
5. Záписy z porad učitelů za školní rok 2004/2005 do data inspekce
6. Plán činnosti školy na školní rok 2004/2005 ze září 2004
7. Kniha evidence úrazů – školní rok 2004/2005
8. Výroční zpráva o činnosti školy 2003 – 2004 ze dne 30. září 2004
9. Záznamy o šetření stížností
10. Záznamy z jednání s rodiči
11. Časově tematické plány sledovaných předmětů platné ve školním roce 2004/2005 schválené ředitelem školy, nedatováno
12. Učební dokumenty pro učební obor 23-51-H/001 Zámečnick schválené MŠMT dne 6. prosince 2002 (č.j. 25 919/02-23) s účinností od 1. září 1997 počínaje 1. ročníkem
13. Učební dokumenty pro učební obor 23-66-H/001 Mechanik opravář schválené MŠMT dne 24. srpna 2001 (č.j. 23653/2001-23) s účinností od 1. září 2001 počínaje 1. ročníkem
14. Učební dokumenty pro učební obor 26-52-H/004 Mechanik elektrotechnických zařízení schválené MŠMT dne 1. června 2001 (č.j. 18 857/2001-23) s účinností od 1. září 2001 počínaje 1. ročníkem
15. Učební dokumenty pro učební obor 33-56-H/003 Truhlář, truhlářka – dřevěné konstrukce schválené MH dne 25. listopadu 1994 (č.j. 175 810/1994-74) s účinností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem
16. Učební dokumenty pro učební obor 33-64-H/001 Tesař schválené MŠMT dne 23. června 2000 (č.j. 21 626/2000-23) s účinností od 1. září 2000 počínaje 1. ročníkem

17. Učební dokumenty pro učební obor 26-56-H/001 Elektromechanik–sdělovací a zabezpečovací technika schválené MŠMT dne 25. srpna 1997 (č.j. 28 128/97-72) s účinností od 1. září 1997 počínaje 1. ročníkem
18. Učební dokumenty pro tříleté učební obory SOU – učební osnova předmětu Český jazyk a literatura, schválilo MŠMT dne 19. 7. 1999, čj. 25625/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
19. Učební plány oborů uvedených v bodech 12) až 17) rozepsané do jednotlivých ročníků a schválené ředitelem školy
20. Učební osnova předmětu Občanská nauka pro tříleté učební obory SOU, schválilo MŠMT dne 29. 4. 2002, čj. 18396/2002-23, s platností od 1. září 2002, a to ve všech ročnících, v nichž se předmět vyučuje.
21. Deníky evidence odborného výcviku sledovaných oborů pro školní rok 2004/2005
22. Záznam o proškolení žáků v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany při odborném výcviku sledovaných učebních oborů
23. Plán kontrolní a hospitační činnosti zástupců ředitele pro školní rok 2004/2005
24. Hospitační záznamy zástupců ředitele a vedoucího učitele pro strojírenské obory, za část školního roku 2004/2005
25. Rozvrh učebního dne dílenského vyučování pro školní rok 2004/2005
26. Dokumenty školy: „Projekt - Drogy škola a my“, „Projekt - Adopce na dálku“, „Žákovský projekt III. - uplatnění na trhu práce“, nedatovány
27. Vybrané kontrolní slohové práce z českého jazyka a Literatury za školní rok 2004/2005
28. Rozpracované učební plány sledovaných oborů pro školní rok 2004/2005 schválené ředitelem školy
29. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků vyučujících sledované učební obory
30. „Klasifikace za 1. pololetí 04/05“
31. Vybrané osobní spisy žáků nehodnocených v prvním pololetí školního roku 2004/2005
32. Zápis z jednání předmětových komisí ve školním roce 2004/2005
33. Třídní knihy hospitovaných tříd ve školním roce 2004/2005
34. Rozvrh hodin a přestávek pro školní rok 2004/2005 platný od 22. listopadu 2004
35. Řád počítačové učebny ze dne 1. září 2003
36. Náhodně vybrané žákovské knížky a sešity žáků ve školním roce 2004/2005

ZÁVĚR

Výuka probíhá podle platných učebních pedagogických dokumentů. Rozvrh vyučování je v souladu s právními předpisy.

- V oblasti personálního zajištění výuky sledovaných oborů jsou podmínky na velmi dobré úrovni. Bezproblémová je komunikace mezi učiteli a vedením školy. Organizační struktura řízení je funkční. Systém vedení a hodnocení zaměstnanců kladně ovlivňuje vzdělávání, umožňuje dosažení žádoucích kompetencí žáků v rámci vyučovaných oborů.*
- Materiálně-technické podmínky se od minulé inspekce změnilo k lepšímu. Bezprostřední materiální podpora výuky (učebnice, didaktická technika) je na průměrné úrovni.*
- Výuka ve sledovaných oborech a předmětech probíhala v souladu se schválenými učebními dokumenty, s výjimkou školou provedených úprav hodinové dotace předmětu základy elektrotechniky (obor mechanik elektrotechnických zařízení) a český jazyk a literatura (obor tesař). Zhlédnutá povinná dokumentace průkazně zachycovala průběh vzdělávání.*
- V teoretickém vyučování převažovala frontální forma výuky s menší aktivitou žáků, scházelo větší využívání interaktivních forem, problémového vyučování, malý byl podíl tvůrčí práce žáků. Ve sledovaných teoretických hodinách se málo objevilo cílené rozvíjení dovedností práce s různými zdroji informací, dělby práce a spolupráce ve skupině. Nedostatečně byla rozvíjena schopnost žáků uceleně vyjádřit a obhájit vlastní názor.*
- Praktické vyučování sledovaných oborů mělo velmi dobrou úroveň po stránce organizační a průměrnou úroveň po stránce metodické.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Petr Kadlus	Kadlus v. r.
Člen týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	Hanwaldová v. r.
Člen týmu	Mgr. Věra Hessová	Hessová v. r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Kadlec	Jaroslav Kadlec v. r.
Člen týmu	Ing. Kateřina Nováková	Nováková v. r.
Člen týmu	Ing. Pavel Procházka	Procházka v. r.
Člen týmu	Ing. Karel Růžička	Ing. K. Růžička v. r.

V Semilech dne 22. dubna 2005

Razítko ANO

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce,

Ke Stadionu 183, 513 01 Semily

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 6. 2005

Razítko ANO

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Tomáš Princ

Princ v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	18.7.2005	H5-1040/05-3413
Školská rada	---	---

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
24. 6. 2005	H5-1039/05-3413	Připomínky byly podány.